

РЕШЕНИЕ

№ 16116

гр. София, 07.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 58 СЪСТАВ, в публично заседание на пети юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: СВЕТЛАНА Й. БЪЧЕВА

при участието на секретаря МАГДАЛЕНА ИВ. РАНГЕЛОВА
като разгледа докладваното от СВЕТЛАНА Й. БЪЧЕВА Гражданско дело № 20221110113814 по описа за 2022 година

Производството е образувано, след препращане по подсъдност то РС*****, по предявени от В. И. В. против „*****“ ЕООД искове, които съгласно направеното в настоящото производство уточнение и допълнение (с молби от дата 28.02.2023 г. и 10.04.2023 г.) са:

- по чл. 215 КТ за сума в размер на **3 911,63 лв. /нето/**, претендирана като леговавата равностойност на 2 000 евро, които се твърдят като дължими за периода **06.06.2020-07.07.2020 г.** като възнаграждение за командировка в чужбина (*****) съгласно Заповед № 176/06.06.2020 г. и уговорка с работодателя относно размера на командировъчните пари, ведно със законната лихва за периода от 15.06.2021 г. (дата на подаване на исковата молба) до окончателното изплащане, както и иск по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за **244 лв.** – обезщетение в размер на законната лихва и за забава в периода 03.11.2020 г.-15.06.2021 г. ;

- предявен при евентуалност: по чл. 215 КТ за сума в размер на **3 379 лв.**, претендирана като леговавата равностойност на 1 728 евро за същата командировка и период, ведно със законната лихва за периода от 15.06.2021 г. (дата на подаване на исковата молба) до окончателното изплащане, както и иск по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за **281,58 лв.** – обезщетение в размер на законната лихва и за забава в периода 20.08.2020 г.-15.06.2021 г. .

Ищецът твърди, че за 25 дни от посочения период на командировка (06.06.2020-07.07.2020 г.) е шофирал служебния автомобил сам, а през последните 7 дни от периода е шофирал заедно с друг колега. До 07.07.2020 г. ищецът е управлявал служебните автомобили с рег.№ РА 3147 КВ и рег.№ СВ 5634 КВ, тъй като не е бил надлежно уведомен за прекратяването от дата 03.07.2020 г. на договора му.

От страна на ответника се оспорва за периода да има командировка до

***** и уговорка и за сочения от ищеца размер възнаграждение. Твърди командировка до ***** и в по-кратък период – **от 06.06. до 10.06.2020 г.**, като размерът на командировъчните пари не е бил окончателно определен, като подлежи на определяне съобразно Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, според която при т.нар. **единична езда са дължими 27 евро**;

- ищецът не се явява при работодателя, което прави невъзможно определянето на окончателно дължимото възнаграждение според извършената работа; не е върнал повереното му превозно средство, в т.ч. поставения тахограф;

Заявеното с Отговора **възражение за прихващане** с вземане на ответника към ищеца за щети не е уточнено от страна на ответника, поради което и съобразно предупреждението не е прието за съвместно разглеждане.

Съдът, след като обсъди събраните по делото доказателства, намира от фактическа и правна страна следното:

Не се спори и от представения трудов договор № 88/20 от дата 05.06.2020 г. , сключен за неопределен срок, се установява, че ищецът е работил при ответника на длъжност „шофьор товарен автомобил“, считано от 06.06.2020 г.

Не се установява трудовият договор да е бил прекратен на дата преди **07.07.2020 г.** (когато е краят на периода, за който ищецът претендира неизплатени командировъчни пари). Като се има предвид, че съгласно чл. 335, ал. 2 вр. ал. 1 КТ, въвн от случая на прекратяване с предизвестие, трудовият договор се счита прекратен от момента на получаване на писменото изявление за прекратяването, то следва, че за ден на прекратяването на трудовото правоотношение следва да се приеме датата, на която ищецът е получил заповедта за уволнение. В случая, независимо от вписаното в представената Заповед № 07-0001/03.07.2020 г. – че ТПО се прекратява, считано от 03.07.2020 г., съдът намира, че прекратяването на трудовия договор не е настъпило и съответно не е произвело действие от дата 03.07.2020 г., тъй като ответникът не представя доказателств за датата, на която е връчил на ищеца заповедта за уволнение. Съдът не е имал задължение да дава указания на ответника да представя такива доказателства, тъй като съгласно чл. 146, ал. 2 ГПК съдът дава указания на страната, че не сочи доказателства само за **твърденията** от страната обстоятелства, а в случая ответникът с Отговора не е заявил твърдение да е връчвал заповедта за уволнение на ищеца, и то конкретно да е връчвал заповедта на 03.07.2020 г.

Действително, обратно на твърденията на ищеца в искова молба и в съответствие с твърденията в Отговора, от приетия по почин на самия ищец документ на Заповед № 176/06.06.2020 г. се установява, че с тази заповед ищецът е бил командирован, считано от 06.06.2020 г. по маршрут България-***** и за период на командировката **от 06.06. до 10.06.2020 г.** (а не както твърди ищецът – до ***** и за период 06.06.2020-07.07.2020 г.) В заповедта е посочено, че съгласно чл. 31 от Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина и Приложение № 3 от същата, командированият служител има право на дневни пари на ден до двойния размер на законоопределените командировъчни пари в зависимост от вида на ездата, като работната заплата и командировъчните пари ще бъдат преведени по банков път.

От документа на Заповедта за командироване и твърденията на страните

следва, че между страните не е налице спор относно началната дата на командировката - **06.06.2020 г.**

Спорът е относно дестинацията, относно крайната дата на командироването, както и относно дължимите командировъчни пари.

Предвидената в Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина писмена форма за командировъчната заповед не е форма за действителност на командироването, а е форма само за доказване. Така и в Решение № 123 от 14.03.2011 г. на ВКС по гр. д. № 1167/2010 г., IV г. о., ГК и Решение № 736 от 21.01.2011 г. на ВКС по гр. д. № 278/2010 г., III г. о., ГК по реда на чл.290 ГПК е прието, че *„нарушаването /неспазването/ на законоустановените изисквания за реда на командироване има за последица незаконност на действията на работодателя и липса на задължение от насрещната страна по правоотношение да изпълни разпореждането / при евентуално устно разпореждане/, но не и отпадане на задължението за заплащане на командировъчни пари, чието предназначение е да се компенсират до известна степен неудобствата, които работникът или служителът понася, когато изпълнява задача извън мястото на работа и местоживеенето си, както изрично е постановил ВКС в редица свои актове – срвн.в тази насока недобросъвестно поведение. То не може да доведе до неблагоприятни за работника последици – извод за липса на командировка и недължимост на парите за нея в нормативно предвидения размер“.*

Поради това, че писмената форма за командироването не е форма за действителност, съдът не е обвързан от посоченото в цитираната Заповед № 176/06.06.2020 г. за командироване – нито относно дестинацията, нито относно крайния срок на командироване. От една страна – липсват доказателства за дата на връчване на заповедта за прекратяване, при което няма основание да се направи извод, че трудовото правоотношение между страните е било прекратено преди края за периода, за който ищецът претендира плащане. От друга страна – от страна на ответника не са оспорени представените от страна на ищеца още с исковата молба документи на Разпечатка от тахо апарат и Протоколи за водача, които установяват, както изминати километри с посочените от ищеца автомобили на ответника и за всички посочени от ищеца дати, включени в твърдения от ищеца период, така и че пътуванията са както в *********, така и в *********. Данните в разпечатката от тахо апарата се явяват съответни на представената от ищеца Справка от ОД на МВР ********* относно регистрирани дати на излизане и влизане в РБългария, която справка също не е оспорена от ответника. Наред именно за единия от двата посочени от ищеца автомобили, които ищецът твърди, че е управлявал през процесния период преди да разбере, че е уволнен - **с рег.№ РА 3147 KB, ответникът изрично заявява своето твърдение за причинени му от ищеца, което означава, че ответникът признава този автомобил да е бил предоставил на ищеца по време на командировката. Обстоятелството, че както автомобила с рег.№ РА 3147 KB (за който има изрично изявление на ответника), така и другия твърден от ищеца автомобил – с рег.№ СВ 5634 KB са отбелязани в Разпечатка от тахо апарат и Протоколи за водача за процесния период, навежда на извода, че и вторият автомобил е предоставен от ответника на ищеца за периода на командироване. В обобщение на всички доказателства, от които се установява, че за целия твърден от ищеца период на командироване ищецът е изпълнявал трудовите си задължения с автомобили на**

ответника и извън територията на РБ, и тъй като не се установява прекратяване на трудовото правоотношение преди крайната датата на посочения период, съдът намира за установено в достатъчно пълна степен, че между страните е било постигнато съгласие за продължаване на предвидената със Заповед № 176/06.06.2020 г. командировка извън страната до 07.07.2020 г., както се твърди от страна на ищеца.

Относно размера на дневното командировъчно възнаграждение:

Обстоятелството, дали ищецът е представил доклад за извършената работа и дали е върнал на работодателя тахошайбите не представлява условие за изплащането на командировъчни пари. Правоотношението между страните е по трудов договор, а не по договор за резултат, какъвто е договорът за изработка, при който изпълнителят има право на възнаграждение, ако възложителят приеме извършената работа.

Кодексът на труда в чл. 121, ал. 1 регламентира командироване на служители от работодателя. Конкретните правила относно командироването са в Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина (НСКСЧ). Съгласно чл. 31, ал. 1 от наредбата, персоналет на сухоземните транспортни средства получава командировъчни пари на ден за времето на изпълнение на международни рейсове съгласно индивидуалните ставки, определени в приложение № 3. Съгласно Приложение № 3 към чл. 31, ал. 1, за персонала на сухоземни транспортни средств, в това число и шофьори са посочени **27 евро при единична езда (ако курсът е извършен от един шофьор) и 21 евро при двойна езда (ако курсът е извършен от двама шофьори)**.

Като се има предвид, че разпоредбата на чл. 31, ал. 6 НСКСЧ предвижда възможност за работодателя да определи различен от наредбата размер на командировъчните пари в зависимост от експлоатационни и технологични условия на работа (*„Ръководителите на предприятия могат да определят размери на командировъчните пари, различни от определените в приложения № 3, 3а, 3б и 3в, в зависимост от експлоатационни и технологични условия на работа и организация на международните рейсове“*), съдът не намира да е обвързан от посочените в Приложението размери на командировъчните пари като максимален размер, а е обвързан само относно допустимия най-нисък размер – или в случая не по-малко от **27 евро при единична езда (ако курсът е извършен от един шофьор) и 21 евро при двойна езда (ако курсът е извършен от двама шофьори)**. Това следва при тълкуване по реда на чл. 46, ал. 1 от Закона за нормативните актове съдът намира, че дори и да има основание правилото на чл. 31 НСКСЧ да се тълкува в смисъл, че не е установен минимален размер на командировъчните пари, то това тълкуване не отговаря на целта на по-високия по степен нормативен акт, който регламентира закрила на служителя по трудово правоотношение – закрила, която е установена в чл. 228, ал. 2 КТ, който предвижда, че *размерите на обезщетенията по чл. 215 КТ се прилагат, доколкото в акт на Министерския съвет, в колективен трудов договор или в трудовия договор не са предвидени по-големи размери*. Иначе казано, дори и редакцията на чл. 31 НСКСЧ да позволява тълкувателен извод, че наредбата не установява минимални размери на командировъчните пари, то този извод е несъответен на целта закона и само поради това не е допустимо да се възприеме при правоприлагането.

Според изявлението на ответника работодател в документа на Заповед № 176/06.06.2020 г., съгласно чл. 31 от Наредбата за служебните командировки и

специализации в чужбина и Приложение № 3 от същата, командированият служител **има право на дневни пари на ден до двойния размер на законоопределените командировъчни пари в зависимост от вида на ездата**, което според ставките в Приложението към наредбата означава, че работодателят изрично е признал правото на служителя да получи най-много 54 евро при самостоятелен курс и 42 евро при курс, изпълнен съвместно с друг шофьор. Както се посочи обаче по-горе заповедта за командироване не е условие за действителност на командировката, а е само форма за доказване, и то само на волята на работодателя. Предвид наличието на това писмено доказателство и тъй като ищецът се е съгласил да изпълни възложената му с тази заповед, съдът приема, че конкретно за периода на заповедта - от 06.06.2020 г. до 10.06.2020 г. са дължими посочените в заповедта **„до двойния размер на законоопределените командировъчни пари“** или според стойностите по НСКСЧ - **най-много 54 евро при самостоятелен курс и 42 евро при курс, изпълнен съвместно с друг шофьор. Относно конкретния дължим за 5-те дни** от 06.06.2020 г. до 10.06.2020 г. подлежи на съобразяване нормата на чл. 37, ал. 1 НСКСЧ, която предвижда, *че дневните пари се отчитат съобразно фактическия престой в страните и времето на пътуването по данни от печатите и отметките в задграничния паспорт за влизане и излизане. При липса на такива печати и отметки се приемат данните от транспортния документ.* Поради това и предвид неоспорените от ответника Разпечатки от тахо апарат и Протоколи в частта за периода от 06.06.2020 г. до 10.06.2020 г. (видно от които ищецът е шофирал автомобилите на ответника на дати 09.06. и 10.06 средно по 11 часа и половина, а през останалите дни по 8 часа и половина), съдът намира, че дължими към ищеца за всеки от **5-те дни** от периода 06.06.2020 г. до 10.06.2020 г. са дължими приетите от работодателя максимални стойности на възнаграждението, а именно – приетите по-горе по 54 евро на ден, или общо за тази част **(06.06.2020 г. до 10.06.2020 г.) от процесния период са дължими общо 270 евро.** Ответникът не оспорва твърдението в исковата молба, че през този период ищецът е изпълнявал командировката самостоятелно, т.е. при единична езда, поради което съдът приема това обстоятелство за установено.

За останалата част от периода ответникът не оспорва твърдението в исковата молба, че за 25 дни от посочения период на командировка (06.06.2020-07.07.2020 г.) ищецът е шофирал служебния автомобил сам, а през последните 7 дни от периода (т.е. от 01.07. до 07.07.2020 г.) е шофирал заедно с друг колега, което обстоятелство и съдът приема за положително установено, тъй като от Разпечатките на тахо апарата е видно, че конкретно през последните седем дни от процесния период продължителността на шофиране е достигала до 24 часа, което е обективно неизпълнимо само от един шофьор и без смяна с друг. Тъй като дори и да са се редували, за всеки един от шофьорите се явяват по 12 часа шофиране на ден, което надхвърля нормалната продължителност на 8-часовия работен ден за ищеца, и то без почивка за всеки от двамата шофьори (което представлява основание за увеличаване на размера на командировъчните пари) и тъй като няма доказателства за уговорен от страните по трудовия договор определен размер на следващото се командировъчно възнаграждение (както иначе е за периода на Заповедта за командировка), по реда на чл. 162 ГПК съдът приема, че конкретно за последната част от процесния период – т.е. **от 01.07. до 07.07.2020 г. се следва възнаграждение в троен размер на минималното възнаграждение за т.нар. двойна езда – или по 63 евро на ден (21 евро x 3), което**

за периода от 01.07. до 07.07.2020 г. – 7 дни, се равнява на а дължими 441 евро.

За средната част от процесния период – от 11.06.2020 до 30.06.2020 г., който включва 19 дни разпечатките на тахо апарата и протоколите за ищеца като водач (които документи ответникът не оспорва) установяват, че ищецът е изпълнявал самостоятелно курсове с продължителност средно между 11 и 12 часа. По същите съобщения по-горе – тъй като няма доказателства за уговорено от страните по трудовия договор определен размер на следващото се командировъчно възнаграждение, по реда на чл. 162 ГПК съдът приема, че конкретно за тази част от процесния период – от 11.06.2020 до 30.06.2020 г. (който включва 19 дни) се следва възнаграждение в троен размер на минималното възнаграждение за т.нар. единична езда – или по 81 евро на ден (27 евро x 3), което за периода от 19 дни, се равнява на дължими 1539 евро.

При сумиране на така установените размери на следващите са командировачни възнаграждения суми следва, че за целия процесен период 06.06.2020-07.07.2020 г. са дължими общо 2250 евро (270 +441 +1539 евро). Следва, че предявеният за сума в размер на **3 911,63 лв. /нето/ като равностойност на 2000 евро** иск по чл. 215 КТ се явява изцяло основателен.

Относно иска по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за **244 лв.** – обезщетение в размер на законната лихва и за забава в периода 03.11.2020 г.-15.06.2021 г.:

От разпоредбата на чл. 215 КТ (При командироване *работникът или служителят има право да получи освен brutното си трудово възнаграждение още и пътни, дневни и квартирни пари...*) следва, че правото на служителя да получи плащане възниква в момента на командироването, поради което за поставяне на работодателя в забава не е необходимо да бъде отправяна покана за плащане. Затова забава в случая е налице от 06.06.2020 г., която дата е посочена като дата на начало на командировката. Това е съобщението, поради което възражението на ответника, че след прекратяване на договора, не е могъл да се свърже с ищеца, за да уредят финансовите отношения, не се обсъжда. Следва да се отбележи, че според представения от самия ответник документ на писмо, изхождащо от ищеца (което писмо и ищецът представя), последният е уведомил работодателя си, че няма финансова възможност да пътува от Русе до мястото на управление на ответното дружество в София и моли възнагражденията му да бъдат заплатени по посочена в писмото банкова сметка. Ответникът не доказва плащане по посочената банкова сметка, нито твърди друг начин на погасяване на задължението за командировъчни възнаграждения. Независимо от приетото по-горе – че вземането на служителя за командировъчни възнаграждения възниква в момента на командироването и поставяне в забава не е необходима покана, произнасянето се следва в рамките на искането – за периода 03.11.2020 г.-15.06.2021 г. За този определен от ищеца по-кратък период на забава и относно дължимата сума в размер на 3 911,63 лв., по реда на чл. 162 ГПК съдът намира, че се следват **244 лв. като обезщетение за забава**, колкото и се претендират.

С оглед основателността на главните иски, не подлежат на разглеждане предявените при евентуалност иски.

При този изход на спора и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК на ищеца се следват в пълен размер сторените съдебно разноси – **400 лв.** адвокатско възнаграждение.

Ответникът следва да заплати и в полза на съда сумата **206,47** лв. – държавни такси.

Мотивиран от горното, СЪДЪТ

РЕШИ:

ОСЪЖДА „*****“ ЕООД с ЕИК ***** да заплати на В. И. В. с ЕГН *****, на основание чл. 215 КТ, сума в размер на **3 911,63** лв. /нето/, представляваща леговата равностойност на 2 000 евро, дължими за периода **06.06.2020-07.07.2020** г. като възнаграждение за командировка в чужбина, ведно със законната лихва за периода от 15.06.2021 г. до окончателното изплащане; на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата **244** лв. – обезщетение в размер на законната лихва и за забава в периода 03.11.2020 г.-15.06.2021 г., както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата **400** лв. – съдебни разноси.

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ предявените при евентуалност искове: по чл. 215 КТ за сума в размер на **3 379** лв., претендирана като леговата равностойност на 1 728 евро за същата командировка и период 06.06.2020-07.07.2020 г., ведно със законната лихва за периода от 15.06.2021 г. (дата на подаване на исквата молба) до окончателното изплащане, както и по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за **281,58** лв. – обезщетение в размер на законната лихва и за забава в периода 20.08.2020 г.-15.06.2021 г. .

ОСЪЖДА „*****“ ЕООД с ЕИК ***** да заплати в полза на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, на основание чл. 78, ал. 6 ГПК, сумата **206,47** лв. – държавни такси.

ПОСТАНОВЯВА, на основание чл. 242, ал. 1 ГПК, предварително изпълнение на решението в частта за присъденото обезщетение по чл. 215 КТ - **3 379** лв.

Банкова сметка на В. И. В.:

BG 68 UNCR 7000 1524 3751 86

Решението може да бъде обжалвано пред Софийски градски съд с въззивна жалба в 2-седмичен срок от връчването му в препис.

Съдия при Софийски районен съд: _____